

Szigeti Jenő

(ELTE BTK, Néprajzi Intézet, címzetes egyetemi tanár — ATF, ME BTK, professor emeritus):

Megtérési mozgalma a XIX. századi magyar vallásosság háttérén

A felvilágosodás eszméi, a reformkor, a szabadságharc nemzeti megújulása, az abszolutizmus és a kiegyezés utáni modernizáció a vallások világában egy visszafordíthatatlannak tűnő szekularizációs folyamatot indított el, melynek következményei meghatározzák a vallások mai társadalmi helyzetét is. Ennek a folyamattal szegülnek szembe az ún. történeti egyházakon belül és kívül azok a megtérési mozgalmak, amelyek a különböző kegyességi irányzatokat, a belmissziói mozgalmakat és az első szabadegyházi mozgalmakat létrehozták. Az előadás néhány, a megtérési mozgalmakban szerepet vállaló egyén megtérési történetét és annak hatását villantja fel. Mindegyikük életében a *comersio* vallásos hitük és missziói tevékenységük aktivizálódását jelentette, aki jelentős ellenállást váltott ki működési területük vallásos és politikai háttérén, miközben az a társadalmi közeg, amelyben működésüket kifejtették szívesen fogadta munkálkodásukat.